

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

1	INTRODUCCIÓ	4
1.1	Presentació del document	4
2	CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	4
2.1	Alumnat	4
2.2	Entorn	5
3	LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE	5
3.1	La llengua, vehicle de comunicació i d'aprenentatge	5
3.2	L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana	6
3.2.1	Programa d'immersió lingüística	6
3.2.2	Llengua oral	6
3.2.3	Llengua escrita	7
3.2.4	Relació llengua oral i llengua escrita	8
3.2.5	La llengua en les diverses àrees	8
3.2.6	Continuïtat i coherència entre cicles i nivells	8
3.2.7	Acollida de l'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular	9
3.3	El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe	9
3.3.1	Informació multimèdia	9
3.3.2	Usos lingüístics	10
3.3.3	Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum	10
3.3.4	Català i llengües d'origen	10
4	LA LLENGUA CASTELLANA	11
4.1	L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana	11
4.1.1	Introducció de la llengua castellana	11
4.1.2	Llengua oral	11
4.1.3	Llengua escrita	12
4.1.4	Activitats d'ús	12
4.1.5	Castellà a les àrees no lingüístiques	12
4.1.6	Alumnat nouvingut	12
5	ALUMNAT QUE DESCONEIX LES DUES LLENGÜES OFICIALS	13
5.1	L'aprenentatge de les llengües oficials	13
5.2	Atenció a la diversitat	13
5.3	Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua	14
5.4	Avaluació del coneixement de la llengua	15
5.5	Materials didàctics	15
6	Llengües estrangeres	16
6.1	Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa	16
6.2	Desplegament del currículum	16

6.2.1	Metodologia	16
6.2.2	Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	17
6.2.3	Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	17
6.2.4	L'ús de la llengua estrangera a l'aula	17
6.3	Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres	18
6.3.1	Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera	18
6.3.2	Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera	18
6.3.3	Aprenentatge segona llengua estrangera	18
6.4	Projectes i programes plurilingües	18
6.5	Llengües complementàries procedents de la nova immigració	18
7	ORGANITZACIÓ I GESTIÓ	19
7.1	Organització dels usos lingüístics	19
7.1.1	Llengua del centre	19
7.1.2	Documents del centre	19
7.1.3	Ús no sexista del llenguatge	19
7.1.4	Comunicació externa	19
7.1.5	Llengua de relació amb les famílies	19
7.1.6	Educació no formal	20
7.1.6.1	Serveis d'educació no formal	20
7.1.6.2	Activitats extraescolars	20
7.1.6.3	Contractació d'activitats extraescolars a les empreses	20
7.2	Plurilingüisme al centre educatiu	20
7.2.1	Actituds lingüístiques	20
7.2.2	Mediació lingüística (traducció i facilitació)	21
7.3	Alumnat nouvingut	21
7.4	Organització dels recursos humans	21
7.4.1	El pla de formació de centre en temes lingüístics	21
7.5	Organització de la programació curricular	22
7.5.1	Coordinació cicles i nivells	22
7.5.2	Estructures lingüístiques comunes	22
7.5.3	Projectes d'innovació	22
7.6	Biblioteca escolar	22
7.6.1	Accés i ús de la informació	22
7.6.2	Pla de lectura de centre	23
7.7	Projecció del centre	23
7.7.1	Pàgina web del centre	23
7.7.2	Revista	23
7.7.3	Exposicions	23

7.8	Xarxes de comunitats virtuals	24
7.9	Intercanvis i mobilitat	24
8	<u>DILIGÈNCIA D'APROVACIÓ</u>	25

1 INTRODUCCIÓ

1.1 Presentació del document

El present projecte lingüístic és el resultat de la revisió i adaptació de l'anterior pels següents motius:

- La necessitat d'oferir un millor tractament de les llengües seguint les indicacions en competències i metodologia de la nova llei d'educació.
- L'augment de grau d'exigència en el coneixement de la llengua estrangera reclamat per la nostra societat.

El projecte lingüístic regula l'ús de les llengües (català, castellà, anglès, francès i llatí) en els diferents àmbits del centre.

Ha estat elaborat per l'equip directiu, consensuat per la resta de l'equip docent del centre (claustru), aprovat pel Consell Escolar del centre amb data 19 de febrer del 2019 i revisat per la coordinadora LIC i la cap d'estudis.

Com a tal, és un instrument que vincula a les famílies, alumnat, professorat i personal del centre respecte a l'objectiu comú de fer efectiva la normalització.

Com a part del projecte educatiu, té una vigència llarga i tracta de recollir globalment tots els aspectes del centre, tot i que es revisa anualment per tal de fer efectius els objectius de millora que seran recollits a la Programació General Anual i avaluats en la Memòria Anual.

La Direcció del Centre vetllarà per la seva distribució i coneixement per part de tota la Comunitat Educativa.

2 CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

2.1 Alumnat

L'alumnat del nostre s'aproxima als 400 alumnes, distribuïts en les tres etapes educatives d'educació Infantil, primària i secundària obligatòria. Actualment, només tenim una línia d'ESO, a primària, dues línies, i a infantil, només hi ha dues línies a P3. Aquest nombre d'alumnes, però, va canviant durant tot el curs, ja que la matrícula viva acostuma a ser considerable al llarg del curs.

Una gran majoria del nostre alumnat té com a llengua materna i d'ús el català. Malgrat això hi ha un reduït nombre de famílies que entén el català i no el parla ni a casa ni al context social més proper, la qual cosa no vol dir que els seus fills no usin

el català a l'escola, sinó que a mesura que van avançant en l'escolarització, van normalitzant l'ús d'aquesta llengua en l'aprenentatge i relació.

També hem de tenir en compte un significatiu augment de les famílies nouvingudes que no entenen ni parlen el català, malgrat que en algunes ocasions, algun membre de la família es pugui defensar en entendre i/o parlar la llengua castellana.

Pel que fa a l'origen, tenim alumnes de 14 nacionalitats: Romania, Marroc, Bulgària, Canadà, Mèxic, Itàlia, Regne Unit, Algèria, Polònia, Colòmbia, Lituània, Pakistan, Veneçuela, Brasil.

A l'Aula d'Acollida, actualment hi ha incorporats alumnes de 5 nacionalitats i la resta ja estan incorporats al currículum ordinari.

2.2 Entorn

La plantilla del nostre centre està formada actualment per 45 docents (comptant els terços de jornada), 2 membres del PAS i una vetlladora, els quals tenen domini del català parlat i escrit, així com del castellà. Dins d'aquesta plantilla, sis dels docents tenen l'especialitat de llengua estrangera anglès i cobreixen les necessitats d'ensenyament en aquesta àrea a les tres etapes.

La llengua dominant dins al centre és el català. Tot i això, cal tenir en compte que, pel fet d'haver-hi molt alumnat nouvingut, en moltes ocasions entre ells utilitzen la seva llengua, sobretot al principi de la seva arribada, mentre no dominen el català. També cal manifestar que en algunes ocasions en què les famílies nouvingudes, no entenen el català i manifesten que tenen un domini del castellà, s'utilitza el castellà oral. Altres vegades es fa ús de traductors per poder comunicar-se oralment amb les famílies.

3 LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE

3.1 La llengua, vehicle de comunicació i d'aprenentatge

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament al nostre centre.

És el vehicle d'expressió normal en les nostres activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.

La llengua catalana és l'eina d'integració i cohesió entre totes les persones del centre.

El centre té consciència clara sobre la necessitat de l'ús del català en la comunicació quotidiana, n'impulsa el seu ús, i també de l'ús de les altres llengües de d'estudi al centre.

3.2 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

3.2.1 Programa d'immersió lingüística

En l'actualitat, amb la nova immigració, el percentatge d'alumnat nouvingut sense conèixer la llengua vehicular està estancat i el professorat aplica algunes metodologies i tècniques d'immersió lingüística per treballar amb aquests alumnes.

L'alumnat nouvingut que arriba al centre rep per part del professorat una atenció específica per donar seguretat i afecte amb l'objectiu que l'alumne/a es senti segur, acceptat i a gust, així com predisposat a expressar-se espontàniament i sense por. Ens dirigim sempre en llengua catalana, encara que l'alumne/a s'expressi en una altra llengua diferent, no mostrem rebuig cap a la seva llengua però responem sempre en català.

En el cas de l'alumnat nouvingut que arriba a Infantil i CI de primària, el professorat empra amb aquests una metodologia amb tècniques d'immersió.

Aquesta metodologia es basa en:

1- *Hàbits i rutines.* Proporcionar seguretat i estabilitat emocional-afectiva en l'alumne/a. A més a més són situacions molt repetitives que els ajuden en el seu desenvolupament. El tutor/a sempre dona la mateixa estructura lingüística per ajudar-lo a adquirir-la.

2- *Projectes, centres d'interès i unitats didàctiques.* Permeten l'adquisició de vocabulari a través de les temàtiques treballades.

3- *Joc i joc simbòlic.* Situacions espontànies que afavoreixen la interacció entre l'alumnat a través d'un llenguatge més quotidià.

4- *Contes, cançons, poemes, cantarelles i dites.* Afavoreixen a més a més l'adquisició d'un vocabulari i estructures morfosintàctiques més elaborades.

Totes les actuacions es fan coordinades amb el tutor de l'aula d'acollida i la coordinadora LIC del centre.

3.2.2 Llengua oral

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al nostre centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

Cal vetllar perquè, des de totes les àrees, l'alumnat adquireixi un repertori de lèxic ampli i variat, que tingui en compte els diversos camps semàntics de l'entorn pròxim, ja que aquest bagatge ha d'esdevenir viu i adequat als registres. Per això és fonamental que el professorat plantegi un treball comú de llengua oral amb

l'objectiu que l'alumnat faci servir una expressió precisa i acurada en les seves produccions.

Per assegurar un ensenyament funcional i significatiu de la llengua oral s'han d'incorporar, a totes les àrees, estratègies lingüístiques o microhabilitats de la comprensió oral que impliquen reconèixer que han estat fins ara més pròpies de la classe de llengua. Cal aconseguir que l'alumnat exerciti l'expressió en les diferents àrees (narració d'un fet, descripció de l'hàbitat d'un animal, precisió d'instruccions per fer un estri, explicació d'un fenomen observat, argumentació d'un punt de vista, etc.), a fi i efecte d'expressar als altres de forma oral allò que ha après. Tots aquests aspectes han de ser recollits en la programació de les diverses àrees.

Determinades activitats afavoreixen l'aprenentatge de la llengua oral. Des d'un punt de vista receptiu, cal atorgar importància al fet d'escoltar tota mena de lectures en veu alta (poesies, lectures guiades, contes, embarbussaments, etc.), siguin fetes pel mestre/a o amb ajuda d'altres mitjans. Des d'un punt de vista productiu, cal fer exercicis de lectura expressiva en veu alta, recitació col·lectiva i individual, representacions, memorització de rodolins, embarbussaments, poesies, etc. També cal tenir present tota mena de jocs orals on, donades unes consignes, l'alumnat hagi de participar-hi de la manera més espontània que pugui.

3.2.3 Llengua escrita

La competència escrita s'ha de potenciar en totes les seves dimensions, receptives (lectura) i productives (escriptura), de comunicació i creació, i cal relacionar-la amb les interaccions orals que afavoriran un aprenentatge cada cop més conscient i eficaç. Cal motivar qui llegeix i escriu perquè descobreixi en la llengua escrita una eina d'entendre's a si mateix o a si mateixa i les altres persones, els fenòmens del món i la ciència i també que és una font de descoberta i de plaer personal. En això té molta importància la potenciació d'institucions escolars com la biblioteca (punteu), plataformes d'Internet, com a dinamitzadores de l'aprenentatge lector i escriptor. A més, cal aplicar-la progressivament a textos de nivells de complexitat cada vegada més gran i de tipologia i funcionalitat diversa, en diferents suports (paper, digital) i formats (verbals, gràfics i imatge).

En el nostre centre tot respectant els ritmes individuals de maduració i de progrés de l'alumnat, l'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura s'inicia de manera sistemàtica i amb caràcter general a l'educació infantil.

La coordinació entre el professorat d'educació infantil i d'educació primària en el procés d'ensenyament i aprenentatge de la lectura i l'escriptura és essencial perquè l'alumnat consolidi els aspectes fonamentals de la lectura i l'escriptura durant el cicle inicial de l'educació primària.

Per assegurar una bona coordinació en el procés d'ensenyament-aprenentatge de la lectura i l'escriptura es tenen en compte les orientacions següents:

En les reunions entre cicles s'han de revisar i compartir: els diversos materials de treball, els tipus de textos, etc.; la coordinació de recursos; la biblioteca d'aula (tipus de fons, organització, activitats d'animació lectora, formació d'usuaris, etc.), i s'ha d'assegurar un bon modelatge lector i escriptor dels mestres.

El nostre alumnat ha d'adquirir, ben aviat, la competència comunicativa en llengua catalana i han de poder esdevenir lectors i lectores amb competència i escriptors/res hàbils a fi de poder fer ús de la llengua en tots els processos d'aprenentatge que l'escola i la societat els ofereix i demana.

3.2.4 Relació llengua oral i llengua escrita

En el plantejament de l'ensenyament de les habilitats lingüístiques, la relació que s'estableix entre la llengua oral i la llengua escrita és recíproca. Es planifiquen activitats en totes les àrees en què la interrelació és present.

Al nostre centre pensem que les activitats que tenen aquest plantejament permeten processar la informació i comunicar-la d'una manera més eficaç. Es fan activitats en què la relació de la llengua oral i escrita és inherent: lectura expressiva, teatre, ...

3.2.5 La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees, el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català concretat en els criteris del projecte lingüístic del centre, l'equip docent aplicarà a l'aula metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita amb suports didàctics en català, tenint en compte que això inclou aspectes que es relacionen amb els materials didàctics i l'avaluació.

3.2.6 Continuitat i coherència entre cicles i nivells

El nostre centre disposa de documents que concreten aspectes organitzatius: sessions d'avaluació trimestral, CAD, amb les seves corresponents actes. Actualment hi ha un grup impulsor format per mestres i professors/es, representants de tots els cicles, on es treballa en l'elaboració i actualització de la línia de llengua, i s'estableix la metodologia que s'ha d'aplicar dins les aules.

El fet de ser Institut Escola facilita la coordinació amb Secundària a nivell de traspàs de tota la informació de l'alumnat i se segueixen els criteris metodològics marcats a primària per adaptar-los a secundària.

Al centre tenim establertes diverses coordinacions: de nivell, de cicle, intercicles i de centre, en les quals es decideixen aspectes didàctics, metodològics i organitzatius.

3.2.7 Acollida de l'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

El nostre centre aplica estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, d'aquesta manera se li facilita l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge en el nostre sistema educatiu en les millors condicions possibles. És per tot això que disposem del nostre Pla d'Acollida.

L'alumnat d'incorporació tardana és objecte d'una acollida personalitzada i de mesures organitzatives i curriculars que permeten la seva integració escolar i l'aprofitament dels seus estudis, d'acord amb les característiques personals, d'aprenentatge i del context social. L'acolliment d'aquest alumnat té en compte de manera especial l'aprenentatge lingüístic, l'accés al currículum comú i els processos de socialització. El desenvolupament d'aquestes mesures és, en tot cas, simultani a l'escolarització de l'alumnat en els grups ordinaris, segons el nivell i evolució del seu aprenentatge.

L'alumnat que presenta unes mancances serioses de més d'un cicle en el seu nivell de competència curricular, podrà ser escolaritzat en un curs inferior al que li correspondria per edat.

3.3 El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

3.3.1 Informació multimèdia

La incorporació de les tecnologies de la informació i la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament directe de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.

L'actuació envers la relació entre incorporació de les TIC i la llengua vehicular del centre ha depès de l'interès de tot l'equip docent a l'hora de proporcionar-se el programari que aplica en les seves classes i en les seves actuacions a nivell de centre.

3.3.2 Usos lingüístics

La situació sociolingüística del nostre centre no requereix un tractament especial dels usos de la llengua catalana, ja que és la llengua vehicular de la majoria de l'alumnat. Tot el professorat hi col·labora des de les diferents àrees.

Amb l'increment d'arribada d'alumnes d'altres llengües el professorat treballa, en aquests casos, els usos de la llengua catalana d'una manera més explícita quan és necessari.

3.3.3 Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats. També el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. A més, la diversitat lingüística present a les aules del centre i a l'entorn del centre s'aprofita per fer activitats relacionades amb el currículum.

Es valora el bagatge lingüístic de l'alumnat i, de vegades, es fa protagonista en una activitat de desenvolupament del currículum l'alumnat que té com a llengua familiar una llengua diferent al català o al castellà. Es tracta d'activitats consensuades per tot l'equip docent.

3.3.4 Català i llengües d'origen

Ha d'existir una relació directa entre l'aprenentatge de la llengua i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen de l'alumnat. Els equips docents han de disposar d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula. També han de tenir present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge de tothom.

El professorat disposa d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula per valorar-les i tenir-les en compte. La interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes es treballen conjuntament amb l'aula d'acollida.

4 LA LLENGUA CASTELLANA

4.1 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

4.1.1 Introducció de la llengua castellana

El centre, atesa la composició sociolingüística de l'alumnat, assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana al llarg de l'etapa i estableix criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'ha programat en el currículum de llengua catalana.

Es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat, un alumnat que viu en un entorn catalanoparlant. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà: l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana.

Així doncs la introducció de la llengua castellana serà a P-4 de forma oral en rutines i activitats de centres d'interès, també utilitzarem la llengua castellana en la lectura de contes, en cançons i jocs. Continuarem treballant la llengua oral i introduïrem la comprensió lectora en el treball d'ambients en reptes proposats en llengua castellana, així com també la cerca d'informació dins dels projectes globalitzats que es duguin a terme.

4.1.2 Llengua oral

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral.

Per assegurar un ensenyament funcional i significatiu de la llengua oral s'han d'incorporar estratègies lingüístiques diverses: com la narració d'un fet, descripcions, explicació d'un fenomen observat, argumentació d'un punt de vista, etc., a fi i efecte d'expressar als altres de forma oral allò que ha après. Tots aquests aspectes han de ser recollits en la programació.

Determinades activitats afavoreixen l'aprenentatge de la llengua oral. Des d'un punt de vista receptiu, cal atorgar importància al fet d'escoltar tota mena de lectures en veu alta (poesies, lectures guiades, contes, embarbussaments, etc.), siguin fetes pel mestre/a o amb ajuda d'altres mitjans (CD, pissarra digital, portàtils, etc.). Des d'un punt de vista productiu, cal fer exercicis de lectura expressiva en veu alta, recitació col·lectiva i individual, representacions, memorització de rodolins, embarbussaments, poesies, etc. També cal tenir present tota mena de jocs orals on, donades unes consignes, l'alumnat hagi de participar-hi de la manera més espontània que pugui.

4.1.3 Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions del currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Es farà coordinadament amb l'assignatura de llengua catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències.

Se segueix l'enfocament metodològic que dona el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars i estan lligats als temes que es treballen i que són significatius per l'alumnat.

4.1.4 Activitats d'ús

El centre assegura la presència progressiva dels recursos audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana.

S'han previst activitats d'ús de la llengua castellana, consensuades per l'equip docent.

4.1.5 Castellà a les àrees no lingüístiques

El centre no imparteix cap àrea no lingüística en castellà.

4.1.6 Alumnat nouvingut

El Centre en el Pla d'Acollida ha establert els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui de la mateixa manera.

En una primera fase, s'assegurarà un nivell bàsic de llengua catalana en l'alumnat nouvingut que no coneix el castellà. Posteriorment es va incorporant al currículum de llengua castellana atenent la diversitat de l'alumne/a, pel que fa a objectius, competència, materials i metodologia.

En el cas de l'alumnat de parla castellana, segueix el currículum ordinari a la seva aula ordinària i amb el nivell del seu curs.

5. ALUMNAT QUE DESCONEIX DEL DUES LLENGÜES OFICIALS

5.1 Aprenentatge de les llengües oficials

En l'àrea de Llengua catalana es treballa el vocabulari, expressió i comprensió oral i escrita. També lectoescriptura pels alumnes que no la tenen.

Els nivells de llengua poden ser:

- Inicial: Pels alumnes de nou accés al Sistema Educatiu Català.
- Llindar: Pels alumnes que ja tenen una base, però encara no poden accedir al català ordinari.

Pel que fa a l'accés al *currículum ordinari de Llengua Catalana*, l'alumne ho farà al seu nivell, encara que no correspongui al curs on està adscrit (per exemple, un alumne de 3r pot treballar objectius i continguts de CI o un alumne de 5è pot treballar continguts i objectius de CM).

En el cas de l'alumnat sud-americà de parla hispana i alumnes procedents d'altres comunitats de l'estat espanyol, es treballen els mateixos objectius i continguts al nivell de cada alumne/a, igual que amb l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials, però en aquest cas s'apliquen estratègies a partir de la proximitat de les llengües catalana i castellana per facilitar els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumnat nouvingut.

5.2 Atenció a la diversitat

L'atenció a la diversitat pel que fa a llengua catalana se centra fonamentalment a reforçar el desenvolupament oral a Infantil, l'assoliment de la lectura i l'escriptura en el CI i el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en els Cicles Mitjà, Superior i ESO.

Es prioritzen les següents activitats:

- *Llengua oral*: exercitació de l'expressió oral amb la narració de fets i historietes, la descripció d'elements i situacions, l'explicació de vivències, la descripció de persones, elements i situacions, l'expressió de desigs i sentiments...; lectura expressiva per part del mestre/a de contes i narracions; realització de converses interactives, fent un èmfasi especial en l'estructuració de les idees, la correcció fonètica i sintàctica...

- *Lectura i escriptura*: realització de diferents tipus de lectura (en veu alta, silenciosa, individual, en grup...); realització de lectures expressives per part del mestre/a; anticipació de continguts; treball de l'entonació, el ritme i la dicció...; reescriptura de textos (compleció de buits d'un text, confecció de paraules a partir de lletres, i de frases a partir de paraules, etc.)

- *Comprensió lectora*: activitats de descodificació i de percepció per eixamplar el camp visual, desenvolupar la discriminació i l'agilitat mental...; ús de textos diversos (llibres de text, revistes, diaris, mitjans informàtics...) de diferents àrees; treball abans de la lectura (objectius, formulació d'hipòtesis a partir de títols, imatges...), durant la lectura (lèxic, relació entre paràgrafs...) i després de la lectura (comprensió inferencial i crítica)...

- *Expressió oral i escrita*: realització de produccions de contextos diversos (diferents àrees i diferents tipus de textos); sistematització dels processos d'elaboració-contextualització, planificació (idees, estructura, recursos...), textualització (exemples, complementació, organització...) i revisió (idees, coherència, correcció lingüística, etc).

Pel que fa a les **estratègies didàctiques i metodològiques** en el treball de reforç de llengua catalana, els mitjans informàtics són pel nostre centre una bona eina pels treballs de l'expressió escrita i correcció i treball de l'ortografia. Donem importància a la contextualització de les diferents activitats, intentant aprofitar situacions i experiències de la vida real de l'alumnat i el centre.

Entre les **mesures organitzatives** més específiques d'atenció a la diversitat estan:

- Intervenció de dos mestres dins l'aula per treballar l'expressió escrita, sempre que sigui possible.
- Atenció en petits grups o de forma individual dins i fora de l'aula ordinària (per part d'un/a mestre/a en hores d'atenció a la diversitat o per part d'una mestra especialista d'educació especial).
- Treball en grup cooperatiu i/o per parelles.
- Treball en agrupaments flexibles.

La **comissió d'atenció a la diversitat (CAD)** determina els criteris d'atenció a la diversitat, els objectius, continguts i metodologies més idonis per cada alumne/a, així com qui ho ha de treballar. Aquesta comissió d'atenció a la diversitat, es nodreix de cada una de les tres Juntes d'avaluació i de les diferents informacions dels professionals implicats al llarg de les diferents sessions que es realitzen mensualment. D'aquesta manera es va fent el seguiment dels casos i ajustaments necessaris per una bona atenció a la diversitat (SEP, actuacions) a l'hora que es prioritza en el treball de l'EAP.

5.3 Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

Amb la intenció de donar sentit a l'aprenentatge, s'organitza al centre un espai comunicatiu amb l'entorn per mitjà de: la biblioteca, concursos literaris (*Jocs Florals, concurs literari de la Fira, premi Sambori, concurso de relato corto...*), teatre, carnestoltes, El Tema del curs, treballs i projectes, revista del Centre, festival.

Al nostre Centre, i seguint en la línia d'escola, donem importància al gust per la lectura, per la qual cosa està establert dins tots els horaris i en la mateixa franja

horària, *la ½ hora de lectura* de P-3 fins a 4t d'ESO. D'aquesta manera es dinamitza: la biblioteca d'aula, participació de les famílies i altres adults en llegir dins a les classes, apadrinament lector de grans a més petits, participació en el Certamen de lectura en veu alta ...

Donem molta importància al modelatge lector, per la qual cosa estan establertes sessions setmanals on es treballa el modelatge lector aprofitant sessions de lectura de mestres, adults vinculats al centre i alumnat bon lector. També es dinamitzen accions de recomanació de lectures, a nivell general des de la biblioteca on participa l'alumnat que ho desitja omplint, per escrit, un espai en el Llibre de Recomanacions situat a la biblioteca de centre. Així mateix es fan recomanacions orals per part d'alumnat de les classes als seus corresponents companys/es, explicant el perquè de la recomanació i llegint un petit fragment de la lectura.

5.4 Avaluació del coneixement de la llengua

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclourà l'avaluació dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

Existeixen criteris consensuats en relació amb les diferents fases del procés d'avaluació que s'apliquen majoritàriament, d'acord amb les noves orientacions curriculars i amb els nous perfils curriculars. Es posa en pràctica el *compartir objectius* amb l'alumnat i l'ús de *Rúbriques* consensuades entre tots. S'aplica l'avaluació com una part del procés d'ensenyament-aprenentatge que, en part, ha de servir per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge. Existeixen indicadors i mecanismes de seguiment, tan interns com externs (proves de competències bàsiques i diagnòstiques), que inclouen l'ús de la llengua per coordinar l'aplicació dels criteris d'avaluació al llarg dels cursos que a més són elements de reflexió per prendre decisions en relació amb l'organització del currículum i els enfocaments metodològics. S'avaluen les competències amb totes les seves dimensions.

5.5 Materials didàctics

El centre, a l'hora de determinar els materials didàctics per a l'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana entesos en un sentit ampli (per tant, s'han de tenir en compte els materials de les àrees no lingüístiques), aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum incloent-t'hi la dimensió literària. S'apliquen criteris explícits i compartits per a la selecció de dossiers d'aprenentatge i per a l'adaptació i/o la creació de materials didàctics per atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge i per la dels materials que es consideren complementaris (diccionaris, textos reals, recursos audiovisuals,...).

La selecció del material per al tractament de la dimensió literària la fan els equips docents, revisant i valorant la seva adequació a les necessitats i interès de l'alumnat.

6 Llengües estrangeres

En el nostre centre la primera llengua estrangera és l'anglès.

6.1 Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

En el nostre centre donarem inici a l'ensenyament/aprenentatge de la primera llengua estrangera a finals de l'Educació Infantil, concretament a P-5, i se seguirà al llarg de tota l'etapa de Primària i Secundària.

6.2 Desplegament del currículum

El currículum de l'àrea de llengua estrangera ha de tenir en compte el tractament cíclic dels conceptes. També ha de contemplar una variació de contextos d'ús de la llengua estrangera i procurar, en la mesura del possible, donar oportunitats als alumnes perquè en facin un ús significatiu dins i fora de l'aula.

Les situacions d'aprenentatge hauran de ser globals i treballar la motivació i la reflexió de les estratègies lingüístiques i comunicatives per arribar a solucionar-les.

Així també, en els moments de treball de la llengua estrangera caldrà definir els agrupaments més adients per afavorir l'ensenyament/aprenentatge dels alumnes amb diferents necessitats.

6.2.1 Metodologia

La metodologia de l'ensenyament/aprenentatge de la llengua estrangera tindrà cura de començar per la competència oral molt especialment durant P-5 i CI de Primària, i seguir al llarg de tots els nivells.

La competència escrita s'introduirà a partir del segon curs a nivell de paraula i se seguirà amb les frases i estructures bàsiques, desenvolupant-se en els cursos

posteriors mantenint el lligam entre la comprensió i l'expressió escrites, essent aquesta última la més treballada en l'últim curs de primària i també a Secundària.

La metodologia haurà d'atendre a les múltiples intel·ligències de l'alumnat i permetre variades activitats, sobretot en el cursos baixos que hauran de ser curtes i variades al llarg de la sessió i que incloguin alguna activitat física. Al segon i tercer cicles de Primària, la metodologia haurà de desenvolupar una forma de pensar constructiva i deductiva, buscant l'equilibri entre tasques de treball en silenci i altres amb més activitat física. Els nivells de ESO inclouran molt marcadament els aspectes gramaticals, a més de les comprensions i expressions.

6.2.2 Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Quan es pensi ens uns materials didàctics (dossiers, llibres de text, material preparat pels docents) cal tenir en compte la seva coherència i continuïtat al llarg de tots els cicles de la Primària i ESO. S'hauran de buscar aquells que ofereixin:

- Uns continguts cíclics però que abracin el major nombre possible de centres d'interès o tòpics de la vida quotidiana dels nostres alumnes i també de la vida dels països angloparlants.
- Una metodologia adaptada a les característiques maduratives i motivadora per a cada cicle, respectant les quatre competències lingüístiques (comprensió oral, comprensió escrita, expressió oral i expressió escrita).
- La possibilitat d'adaptació dels materials per fer més efectiva l'atenció a la diversitat.

6.2.3 Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Com el centre disposa de diversos tipus de tecnologies audiovisuals, informàtiques i de comunicació, l'àrea de llengua estrangera no pot deixar d'usar-les en el seu ensenyament/aprenentatge.

Així doncs, hi haurà d'haver un ús de les TIC, TAC i dels recursos audiovisuals per part del professorat d'aquesta àrea per tal de diversificar els models lingüístics, fer més motivadores les classes i variar els materials emprats.

A la vegada, també l'alumnat les utilitzaran en l'aprenentatge de diferents estratègies en el tractament de la informació i en la difusió dels resultats dels treballs realitzats.

6.2.4 L'ús de la llengua estrangera a l'aula

Per la disposició dels espais al nostre centre, no disposem d'una aula de llengua estrangera. Per això l'ensenyament/aprenentatge d'aquesta llengua es fa a l'aula ordinària. Tot i això, sobretot a les aules d'infantil i Primària, es procura crear un racó per la llengua estrangera on figurin els treballs, els pòsters, el vocabulari que es treballa, etc., que, juntament amb l'ús habitual d'aquesta llengua fa que sigui un espai d'immersió.

Durant la classe d'anglès es farà un ús habitual de la llengua per part del professorat i s'estimularà també a l'alumnat en el seu ús.

A la vegada, també es procurarà fer una difusió dels treballs realitzats fora de l'aula (a la pàgina web o bloc, a la revista escolar, en exposicions al passadís, participant en els continguts del tema del curs,...)

6.3 Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

6.3.1 Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera .

Tenint disponibilitat de professorat especialista en llengua anglesa al centre, es creu convenient avançar l'aprenentatge de l'anglès a l'Educació Infantil, concretament, com ja hem dit anteriorment, a P-5. Aquest avançament suposa un primer contacte oral amb la llengua anglesa amb contes, centres d'interès i rutines de la classe.

6.3.2 Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

Afavorits per la disponibilitat de professorat especialista de llengua anglesa al centre i professorat amb acreditació en anglès, creiem convenient ampliar l'ús d'aquesta llengua en:

- l'àrea d'educació plàstica, en l'etapa de primària,
- algunes unitats de ciències naturals a partir del segon curs de ESO.

6.3.3. Aprenentatge segona llengua estrangera

A partir de segon d'ESO hi ha l'opció de cursar l'optativa de francès amb continuïtat a tercer i quart.

A quart d'ESO, també hi ha l'opció de cursar llatí com a optativa.

6.4 Projectes i programes plurilingües

El centre participa en projectes que afavoreixin la comunicació en llengua anglesa amb altres països d'Europa. Com per exemple el programa eTwinning en les etapes de primària i ESO, i intercanvis d'alumnat a l'estranger en l'etapa d'ESO.

6.5 Llengües complementàries procedents de la nova immigració

Per tal d'afavorir l'adaptació i la cohesió social del nombrós alumnat i famílies de la molt variada procedència que tenim al nostre centre, periòdicament s'hauran d'organitzar activitats per mostrar les diverses cultures i les llengües d'origen.

Aquestes activitats podrien anar des d'una diada o Tema de curs (setmana cultural), fins a presentacions d'aspectes peculiars i típics de cada país relacionat amb alguna festivitat local, passant per la pròpia presentació en l'arribada dels alumnes al centre.

7 ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

7.1 Organització dels usos lingüístics

7.1.1 Llengua del centre

Els rètols, cartells, murals i l'ambientació en general al nostre centre són en català, perquè la llengua catalana s'usa en l'ensenyament/aprenentatge però també en tots els àmbits de l'escola.

7.1.2 Documents del centre

Els documents del centre (PEC, NOFC, PGA,...) hauran d'estar elaborats tenint en compte els continguts referits a la llengua catalana que consten en aquest Projecte Lingüístic.

7.1.3 Ús no sexista del llenguatge

En general, en tots els documents del centre es tindrà en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Per tant, caldrà anar revisant els diferents documents i escrits que ja estan elaborats per adaptar-los si cal, i també caldrà tenir en compte aquest aspecte en l'elaboració de nous escrits.

7.1.4 Comunicació externa

El nostre centre educatiu emprà el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes,...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta.

També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del drets de ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest cas s'haurà de fer de forma bilingüe català/castellà.

Excepcionalment, i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, es podran fer comunicats bilingües català/llengua origen per a les famílies nouvingudes.

7.1.5 Llengua de relació amb famílies

Segons la legislació vigent, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i projecció interna i externa. Encara que el desconeixement del català per part d'algunes famílies, no ha de suposar que aquestes quedin excloses de les activitats del centre.

Per tant tots els professionals del centre s'adreçaran habitualment en català a les famílies de l'alumnat; però si això ha de dificultar en gran mesura la comunicació professorat-famílies, es podrà utilitzar la llengua castellana o altres.

7.1.6 Educació no formal

7.1.6.1 Serveis d'educació no formal

Els serveis d'educació no formal (menjador escolar,...) hauran de seguir les indicacions que fa el centre en referència a l'ús del català sempre que s'adrecin a l'alumnat en qualsevol situació i afavorint la comunicació entre els alumnes en la nostra llengua.

Per aconseguir-ho cal vetllar per la bona coordinació d'aquests serveis amb el centre a través de l'equip directiu.

7.1.6.2 Activitats extraescolars

Al nostre centre educatiu les activitats extraescolars estan organitzades per l'AMPA. Aquesta entitat és qui busca els monitors per cada taller o activitat esportiva. Cal pensar també, que pel fet de estar situats en un entorn catalanoparlant implica que la gran majoria d'aquests responsables d'activitats extraescolars utilitzen el català en la seva comunicació habitual.

7.1.6.3 Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

El centre vetllà perquè en la contractació d'activitats extraescolars (cases de colònies, autocars, excursions,...) les empreses usin el català, tant en la realització de les activitats com en els documents de contractació.

7.2 Plurilingüisme al centre educatiu

7.2.1 Actituds lingüístiques

En el nostre centre tenim 14 nacionalitats diferents cosa que crea una diversitat cultural molt gran. Aquesta diversitat cultural es tracta com una normalitat en la vida diària a l'escola.

Quan arriba un alumne nou de fora del país es treballa la seva acollida a la classe ordinària i el tutor/a té cura de la seva integració.

Si a vegades es produeixen conflictes per l'origen cultural es tracten a la classe de tutoria o quan calgui.

7.2.2 Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Seguint el PEC, totes les activitats administratives i les comunicacions amb l'entorn es fan en llengua catalana.

Quan l'acollida de famílies d'alumnat nouvingut ho requereix és possible facilitar documentació en la seva llengua materna o bilingües català/castellà: formularis d'entrevistes i matrícula,...

Si fos necessari algun traductor en les entrevistes a les famílies es pot demanar a alguna família de la mateixa nacionalitat que ja domini el català o el castellà.

7.3 Alumnat nouvingut

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible la integració. Es garanteix una atenció individualitzada intensiva per aprendre aquesta llengua amb enfocament comunicatiu i metodologia adequada, tant des de l'aula d'acollida com des de l'aula ordinària, i seguint les indicacions del Pla d'Acollida redactat al nostre centre.

7.4 Organització dels recursos humans

7.4.1 El pla de formació de centre en temes lingüístics

En el Pla de Formació de centre caldrà tenir en compte les possibles necessitats de formació en didàctica de les llengües que vagin sorgint i donar-les-hi la importància que mereixen.

7.5 Organització de la programació curricular

7.5.1 Coordinació cicles i nivells

El nivell de coordinació de les llengües curriculars al nostre centre és força alt.

La coordinació entre professorat paral·lel i de cicle en matèria de llengües és total en aspectes que permeten assolir les competències i en les metodologies.

Si ens referim a la coordinació de les llengües entre cicles, aquesta es produeix en moments de canvis o quan es detecta la necessitat.

Pel que fa a la coordinació entre llengües se segueix el Projecte Curricular.

A partir d'aquesta situació, caldrà que s'avanci en la coordinació entre llengües curriculars i que es revisin sempre que calgui les línies competencials i metodologies entre cicles.

7.5.2 Estructures lingüístiques comunes

El centre ha de coordinar i tenir al dia el tractament de les estructures lingüístiques comunes, de manera que involucri tot el professorat de les àrees de llengua per tal d'evitar repetició de continguts, anticipació d'aprenentatges i atendre a l'especificitat dels continguts.

Aquesta coordinació ha de ser entre els mestres del mateix cicle en les àrees de llengües, però també intercicles en cada llengua.

7.5.3 Projectes d'innovació

L'Institut Escola 3 d'Abril participa en el Seminari de biblioteca Puntedu per impulsar el gust per la lectura i la recerca de coneixements. Actualment seguim en la línia marcada pel Seminari i la comissió de biblioteca proposa activitats en totes les llengües curriculars.

7.6 Biblioteca escolar

7.6.1 Accés i ús de la informació

La Biblioteca Escolar esdevé un element clau per promoure i contribuir a la utilització de diferents recursos educatius (llibres de coneixements, internet, xarxes telemàtiques, materials multimèdia, mapes,...), que faciliten l'adquisició de coneixements per part de l'alumnat.

Però no hem d'oblidar que es converteix, també, en una eina importantíssima per desenvolupar el seu esperit lector mitjançant el disseny, la planificació, l'organització i la realització d'activitats que fomenten el gust per llegir i, per tant, consoliden l'hàbit lector.

Així doncs, les activitats que es proposin des de la biblioteca aniran sempre encaminades a:

- facilitar la cerca i el tractament de la informació.
- estimular i potenciar el gust per llegir.

Aquests aspectes estan tractats al projecte de biblioteca.

7.6.2 Pla de lectura de centre

El centre no disposa d'un PLEC, tot i que es realitzen diferents activitats d'animació lectora (lectura dirigida obligatòria, racó de lectura a la classe, presentacions de llibres per èpoques de l'any...) impulsades per la responsable de biblioteca i pels tutors/es de cada classe.

Aquestes lectures es fan en les diferents llengües curriculars, encara que majoritàriament en català.

També hi ha una col·laboració amb la biblioteca municipal i la comarcal.

7.7 Projecte del centre

7.7.1 Pàgina web del centre

El centre disposa de pàgina web i bloc com a espai web de comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi podrà trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: calendari, notícies, activitats dels alumnes en les diferents àrees, programació de sortides, activitats extraescolars, projectes,....

Tant la pàgina web com el bloc estan en català, però sobretot al bloc, pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

7.7.2 Revista

Al centre s'edita una revista digital, dos cops al llarg del curs escolar, per fer difusió dels treballs i de les activitats de l'alumnat.

7.7.3 Exposicions

El centre no sol organitzar exposicions d'altres aspectes que no siguin els materials elaborats per l'alumnat.

Al poble ja hi ha sales d'exposicions on es van realitzant aquests tipus d'actes i sobre temàtiques diverses.

7.8 Xarxes de comunitats virtuals

El centre disposa de la tecnologia suficient per poder incorporar les xarxes virtuals entre professorat, i entre alumnat i professorat. Per tant dona suport a les propostes que sorgeixen sobre aquest tema.

A tot l'alumnat de primària i ESO se'ls ha facilitat un adreça de correu corporatiu del centre, per poder fer activitats en xarxa, així com accés a la plataforma d'aprenentatge Moodle.

8. DILIGÈNCIA D'APROVACIÓ

Teresa Aleu Aixalà, com a secretària de l'Institut Escola 3 d'Abril de Móra la Nova,
CERTIFICO:

Que el present document és el resultat de la revisió del Projecte Lingüístic que s'aprova per unanimitat en la sessió ordinària del Consell Escolar de l'Institut Escola 3 d'Abril, de 19 de febrer de 2019.

I perquè consti, signo la present certificació, amb el vistiplau del director, en data 19 de febrer de 2019.

La secretària

Teresa Aleu Aixalà

El directora

Vist-i-plau

Carme Vicens Andrés